

**ACTA DE LA REUNIÓ DE LA COMISSIÓ CONSULTIVA DE DEL PARC NATURAL DE SANT
LLORENÇ DEL MUNT I L'OBAC**

CONVOCATÒRIA

DATA: 21 d'abril de 2005

HORA: 17:00

LLOC: Seu del Centre Excursionista de Terrassa

President:

Sr. Ramon Espinach, cap de la Oficina Tècnica de Parcs Naturals.

Assistents en representació del Consell Coordinador del Parc:

Sr. Ignasi Planes, Cap de Servei de Medi Ambient, Ajuntament de Terrassa.

Sr. César Galván Romero, regidor de Medi Ambient de l'Ajuntament de Castellar del Vallès.

Sra. Marina Muntada Blancafort, tècnica de Medi Ambient de l'Ajuntament de Castellar del Vallès.

Assistents en representació de les entitats i sectors:

Sr. Jaume Galofre Gabarró, representat del Centre Excursionista de Terrassa.

Sr. Maties Serracant Camps, representant de l'ADENC.

Sr. Joan I. Calderón Paz, representant de l'ADENC

Sr. Ramon Casamada, president d' ADF de Castellar del Vallès.

Sr. Emili Dalmau Marta, representant de la Vall d'Horta i de l'Associació Bages-Vallès.

Sr. Francesc Macià, Unió Excursionista de Sabadell.

Sr. Josep Casajoana López, president de SERNA (Castellar del Vallès).

Sr. Gabriel Marquès Villacampa, president del Centre Excursionista de Mura.

Sr. Hilario Moreno, president de la Federació Catalana d'espeleologia.

Sr. Salvador Vives i Jorba, representant de la Federació Catalana d'Espeleologia.

Assistents de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona:

Sr. Vicenç Sureda Obrador, assessor de l'Àrea d'Espais Naturals

Sr. Xavier Roget Padrosa, cap de la Direcció Territorial Occidental.

Sr. Àngel Miño Salinas, director del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Han excusat la seva presència:

Sr. Josep Llorens Puig, president de l'ADF del Bages Oriental.

ORDRE DEL DIA

- 1.- Lectura i aprovació de l'acta de la reunió anterior.
- 2.- Signatura d'un conveni de col·laboració entre Diputació de Barcelona i La Caixa.
- 3.- Redacció d'un pla director per a la Vall d'Horta.
- 4.- Directrius del pla d'ús públic.
- 5.- Informacions diverses:
 - Posada en marxa del pla de vigilància.
 - Programa "Viu el Parc".
 - Gestió del recurs tofoner.
 - Itinerari adaptat a l'Obac.
 - Projecte de pista forestal Coma d'en Vila – Matarrodona.
- 6.- Torn de paraules.

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

El Sr. Jaume Galofre es dirigeix als assistents per donar-los la benvinguda i agrair-los la seva presència. Excusa el president en funcions del Centre Excursionista de Terrassa (CET) per la celebració de les eleccions a la presidència del CET i remarca que durant els noranta-cinc anys d'història de l'entitat mai no s'havia donat l'especial circumstància de comptar amb dues candidatures. També fa notar que en els anys en què el Centre Excursionista ha format part de la Comissió Consultiva, el CET sempre ha volgut ser-hi present doncs les Serres de Sant Llorenç del Munt i l'Obac han estat el primer camp d'activitats dels gairebé 3000 socis d'una entitat que te moltes coses a dir.

El Sr. Espinach pren la paraula per donar la benvinguda als assistents, celebrar la inauguració de la nova seu del CET i compartir la satisfacció per l'inici d'aquesta nova etapa. Seguidament obre la sessió.

1. Aprovació de l'acta de la reunió anterior.

El Sr. Ramon Espinach pregunta si tothom hi està d'acord amb l'esborrany presentat de l'acta de la reunió anterior.

S'aprova l'acta de la reunió anterior sense cap esmena ni modificació.

2. Signatura d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i La Caixa.

El Sr. Espinach explica que en el termini transcorregut des de la darrera reunió s'ha arribat a formalitzar aquest conveni, que ha estat a iniciativa de l'Obra Social de La Caixa que va contactar amb la Diputació de Barcelona per a intervenir de forma favorable en el medi, concretament en el parc natural del Montseny. Així, amb aquestes premisses inicials, es va acabar de formalitzar un conveni per a intervenir a tota la Xarxa de Parcs per un import de quinze milions d'Euros durant cinc anys. Continua exposant que no és un xec en blanc, si no que hi ha uns compromisos que impliquen inversions en els medi, en la

informació que els projectes han d'executar-se per entitats i/o empreses que treballin amb col·lectius amb problemes d'inserció o desfavorits i de cap manera es destinaran a immobles.

El Sr. Àngel Miño indica que inicialment s'han inclòs projectes com el Pla d'accessos a La Mola, Pla director de la Vall d'Horta (restauració zona afectada per l'incendi de 2003, recuperació del patrimoni etnològic) i 2a fase de l'itinerari adaptat a l'Obac Vell. Aclareix que la proposta definitiva pel primer any s'ha d'acabar de definir per una comissió mixta,

El Sr. Vicenç Sureda exposa que el primer any ha de ser demostratiu i de planificació per a marcar la línia de desenvolupament posterior.

El Sr. César Galván, confirma que en aquesta proposta no han participat i demanda si podran fer-ho en el futur.

El Sr. Àngel Miño contesta afirmativament, de la mateixa manera que es va exposar el programa d'activitats i es va debatre, és voluntat del parc que els agents puguin fer hi aportacions.

El Sr. Salvador Vives pregunta per les prioritats es tindran en compte alhora d'executar els projectes

El Sr. Xavier Roget contesta que depèn del tipus de projecte i del tipus de contractació que se'n derivi es començaran les diferents execucions.

El Sr. Maties Serracant pregunta pels criteris de repartició entre els espais de la Xarxa de Parcs i sobre el percentatge que suposen sobre les inversions actuals.

El Sr. Ramon Espinach explicita que el conveni no fixa limitacions.

El Sr. Vicenç Sureda explicita que el volum econòmic és inferior però proper al capítol VI d'Inversions de l'AEN i que suposa un 10 % del pressupost total.

El Sr. Ignasi Planas s'interessa per l'itinerari adaptat a l'Obac vell.

El Sr. Àngel Miño respon que un cop finalitzada l'adaptació de primer grau, és a dir que faciliti l'accés a persones amb mobilitat reduïda amb ajuda, cal continuar fins que es pugui realitzar autònomament pel màxim nombre de persones amb problemes de mobilitat.

El Sr. Jaume Galofre intervé per a incidir en el sentit d'augmentar el Pla de Vigilància i Prevenció d'Incendis mitjançant la contractació de més personal.

El Sr. Gabriel Marquès pensa que si que hi ha inversió en pedra i creu que es podria contractar personal per a treballar al bosc.

El Sr. Ramon Casamada comunica que a Collserola i a Castellar del Vallès es contracta a personal reclús per a realitzar feines de bosc. Opina que fa 50 anys no es cremava el bosc perquè es treballava i que ara que no es treballa al bosc, s'està condemnant les alzines.

El Sr. Gabriel Marquès opina que seria molt important recuperar el paisatge en mosaic de camps i boscos.

El Sr. Xavier Roget recorda que el programa d'activitats del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac d'enguany inclou la redacció del Pla Director de Prevenció d'Incendis que permetrà, el 2006, planificar les inversions i les actuacions d'acord amb les potencialitats del territori i procurant aprofitar sinèrgies.

3. Redacció d'un Pla director per a la Vall d'Horta.

El Sr. Ramon Espinach presenta els motius que han portat a la redacció del pla:

- Darrer territori del parc amb patrimoni social i cultural: persones que hi habiten, activitats agrícoles i de serveis, equipaments públics.
- Incendi de 2003 que va afectar la zona.
- Voluntat de valorar la Vall d'Horta i la Vall de Mur en el seu conjunt per conservar el patrimoni natural i cultural i afavorir el seu desenvolupament.
- Interès administratiu: Ajuntament i Diputació de Barcelona.

Seguidament dona la paraula al Sr. Àngel Miño, qui inicia la presentació que inclou els següents apartats:

Condicionants inicials:

- Incendi 2003
 - Impactes medi
 - Impactes propietats
 - Impactes socials
- Zona rural deprimida
- Treballs forestals
- Treballs de restauració
 - Patrimoni natural
 - Patrimoni etnològic

Criteris del Pla:

- Participació dels agents socials
- Participació de les Administracions
- Integració multisectorial
- Sostenibilitat

Objectius:

- Restaurar i preservar el medi natural
- Dinamitzar la Vall d'Horta i la Vall de Mur
- Incloure el PDVH com un element de prevenció d'incendis

Pla de treball:

- Reunió entre els veïns, l'Ajuntament i el parc
 - Anàlisi de la situació
 - Diagnosi conjunta
- Elaboració d'un primer esborrany per a debatre entre els agents socials i administratius.

Àmbits d'actuació:

- Mobilitat i vialitat
- Restauració i gestió del paisatge
- Serveis i subministraments
- Foment i desenvolupament.

Mobilitat i vialitat:

- Xarxa viària
 - Accés principal
 - Flux de circulació
- Senyalització
 - Equipaments i elements d'interès
- Itineraris (vehicle, BTT i a peu)
- Pla d'emergència i evacuació.
- Actuacions realitzades:
 - Pont de La Muntada
 - Consolidació del ferm principal
 - Zones d'aparcament

- Camí a peu a La Muntada
- Camí a peu pel marge esquerre del torrent

Restauració i gestió del paisatge:

- Hàbitats i espècies prioritàries
- Patrimoni etnològic
- Activitats agrícoles, forestals i ramaderes
- Actuacions realitzades
 - Restauració del bosc de Ribera
 - Actuacions de reforç de les poblacions d'ocells i quiròpters forestals
 - Projecte de restauració del medi aquàtic
 - Retirada dels restes de la tallada
 - Restauració de barraques de vinya, safareig, resclosa, etc.
 - Previsió de la erosió
 - Tallada del bosc en finques públiques
 - Retirada dels restes de la tallada
 - Restauració de barraques de vinya, safareig, resclosa, etc.
 - Recuperació d'espais agrícoles

Serveis i Subministraments:

- Comunicacions
 - Telefonía, Banda ampla, TV i Correus
- Subministraments
 - Aigua, gas, electricitat, altres...
- Sanejament
 - Residus sòlids, aigües
- Actuacions realitzades:
 - Estudis de recepció
 - Instal·lacions telefonía a La Muntada i al Marquet de les Roques
 - Millora i soterrament de la línia al Marquet de les Roques
 - Estudi de recollida selectiva

Foment i Desenvolupament:

- Formació i/o assessorament
- Ús públic
- Creació de productes
 - Serveis
 - De consum
- Difusió i divulgació
- Actuacions realitzades:
 - Exposició de la Colla de Sabadell
 - Activitats a la Masoveria del Marquet
 - Inici d'activitats a La Muntada
 - Programa de voluntariat a la Vall d'Horta
 - Caseta d'observació al pantà de La Muntada
 - Estudi de varietats agrícoles autòctones
 - Inclusió en el programa "Viu el Parc"

El Sr. Ramon Casamada pensa que s'hauria de fer un estudi de viabilitat de les famílies, coneixent les edats de la gent que hi conrea.

El Sr. Emili Dalmau creu que l'incendi va suposar un punt d'inflexió que va fer reflexionar a tots i que ara existeix un ampli consens per a engegar idees i que per poc que es faci serà molt.

4. Directrius del Pla d'Ús Públic

El Sr. Àngel Miño exposa, per al debat i la participació, les línies i criteris que han d'inspirar el Pla d'Ús Públic del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac:

OBJECTIUS DEL PLA ESPECIAL:

- Conservar i Valorar Patrimoni Natural i Cultural
- Promoure un desenvolupament compatible amb la dinàmica dels ecosistemes i la qualitat del paisatge.
- Ordenar i garantir l'Ús Públic

OBJECTIUS DEL PLA D'ÚS PÚBLIC

- Potenciar i valorar el patrimoni natural i cultural
- Garantir l'exercici del dret social de l'ús i gaudi del parc fent-lo compatible amb la preservació dels seus valors naturals i culturals
- Ordenar la freqüentació i el desenvolupament de les activitats educatives, culturals, esportives i de lleure en l'àmbit del parc i dels municipis que l'integren
- Oferir als visitants i usuaris una xarxa d'equipaments i serveis de qualitat, tant pel que fa a les infraestructures com pel que fa als programes i continguts comunicatius, sempre concordants amb els objectius generals del parc

ELEMENTS PER A LA DIAGNOSI

- Vies d'entrada actuals
- Zonificació de la visitació
- Àrees de baixa visitació
- Nuclis poc desenvolupats
- Nuclis amb elements d'interès per potenciar
- Vies d'entrada a potenciar

CRITERIS GENERALS DEL PLA

- Més enllà dels límits administratius, entendre el parc en l'àmbit geogràfic, municipal i de comunicacions.
- Els municipis són parc i el parc són els municipis. El projecte ha de ser coincident.
- Consens amb els municipis per a la valoració i potenciació dels elements d'interès

CRITERIS DE GESTIÓ DEL PLA

- Zona de Coll d'Estenalles i la Mata. Equipament singular, referent i capaç de crear activitat
- Tractament de tot l'entorn amb criteris de qualitat
 - Senyalització
 - Àrees d'acollida, interpretació i Educació ambiental.
 - Informació
 - Conservació i millora d'hàbitats
- Sistema de seguiment, avaluació i control
- Programa de divulgació

ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT

- Vincular tots els municipis del parc
- Crear un gran consens social intern i extern
- Crear **Centres d'interès** diferenciats a cada municipi amb implicació social
- Creació d'un **projecte global i integrador**
- Utilització del gran eix d'entrada al parc com a distribuïdor cap els municipis del nord.
- Creació i definició de xarxes internes d'ús (vehicles, BTT, peu, etc.) lligades als Centres d'Interès
- Restaurar i valorar el patrimoni natural i cultural

- Induir la creació de productes naturals de qualitat amb un gran valor afegit
- Creació a Coll d'Estenalles-La Mata d'un gran **Centre singular, únic i referent** en el seu àmbit que aculli, recepcioni i distribueixi els usuaris
- Establir Sistemes de Qualitat i de Sostenibilitat en els equipaments i serveis
- Estimular el sector privat de serveis
- Creació d'un projecte de difusió i divulgació
- Millorar els accessos exteriors (Eix de ponent)
- Millorar la comunicació interna

ESTRATÈGIES de PARTICIPACIÓ

- Participació de les Administracions implicades
- Participació dels organismes i/o entitats del sector
- Participació dels diversos agents socials
- Planificació territorial i integració multisectorial
- Integració del sector privat de serveis

PUNTS FORTS

- Consolidació del parc com a espai de gran valor de conservació
- Gran consens social i implicació per a la conservació
- Gran nombre de visitants (+/- 250.000) de procedència comarcal
- Visitants i usuaris de curta durada i, sovint específics?
- Xarxa d'equipaments públics important
- Xarxa de Parcs
- Importants valors patrimonials (naturals i culturals) per desenvolupar
- Existència d'entitats de promoció turística (Valls del Montcau, Vallès Natural) amb implicació municipal

PUNTS FEBLES

- Alt risc d'incendis
- Visions ideològiques maniquees (pocs visitants = conservació, molts visitants = degradació)
- Visitants i usuaris de curta durada de procedència comarcal
- Xarxa d'equipaments privats inexistent
- Vies de comunicació locals mal connectades a l'exterior
- Pèrdua de l'activitat agropequària
- Elements patrimonials culturals sense desenvolupar o latents
- Petits nuclis rurals amb dèficits de serveis i amb poc potencial humà

OPORTUNITATS

- L'ús públic és actualment l'única línia de desenvolupament sostenible
- Noves xarxes de comunicació (Internet, canals de difusió)
- Nous projectes viaris de comunicació
- Interès social creixent per a productes naturals de qualitat
- Manca d'oferta lúdica, lligada al medi ambient i de qualitat, a prop dels grans nuclis de població
- Encara resten immobles amb potencial de restauració
- Petits nuclis rurals amb potencial de desenvolupament i gran voluntat

AMENACES

- L'ús públic sense planificar pot comportar activitats no desitjades i una degradació del medi físic i social
- Manca d'expectatives clares en els nuclis rurals del nord
- Poc encaix dels nuclis habitats de ponent (social i d'infraestructures)
- Inactivitat i conversió en un "Parc local urbà"

RECURSOS

- Administracions, locals i autonòmica, implicades i determinades
- Organismes i/o entitats del sector turístic i foment del desenvolupament
- Gran nombre d'agents socials amb interessos en el parc
- Planificació territorial consolidada

El Sr. Francesc Macià opina que no cal potenciar l'ús públic, si no garantir l'ús i precisa que l'equipament de Coll d'Estenalles ha estat un error històric, que els centres de visitants han de ser perifèrics i vinculats als municipis i que no cal potenciar més el Coll d'Estenalles.

El Sr. Àngel Miño diu que convertir l'equipament de Coll d'Estenalles en un equipament referent i singular te com a objectiu principal induir la visitació del sector nord del parc, no el d'augmentar el nombre de visitants al sector central.

La Sra. Marina Muntada demana si per a tractar l'ús públic en un àmbit geogràfic diferent del que forma part del PEIN cal destinar-hi més recursos. També s'interessa per l'ús que en puguin fer les BTT, constatant que darrerament han augmentat els accidents.

El Sr. Ramon Espinach comunica que el diputat de l'AEN, Sr. Josep Mayoral, ha enviat sengles cartes al RACC i a la Federació Catalana de Motociclisme per a tractar d'ordenar els usos motoritzats i, fins i tot fer-hi actuacions amb el SEPRONA, agents rurals i policies locals.

El Sr. Jaume Galofre creu que el coll d'Estenalles i la Mola són llocs molt massificats. Pensa que ara hi ha nous usos: BTT, motos, quads, etc. que es volen encaixar a les 14.000 has de parc i tem que el projecte vagi omplint de gent el parc i que la fauna i la flora no es conservaran. Fa una al·lusió a un article del Diari de Terrassa referent a la signatura, per part de quatre alcaldes, d'un conveni per a restaurar el "Camí dels Monjos" i exposa que actualment ja no en resten zones del camí sense urbanitzar, a penes 4 o 5 km dels 25 que en te.

El Sr. Joan I. Calderón lamenta haver de deixar la reunió i explicita que comparteix la idea d'implicar els municipis en el projecte però no la de potenciar l'eix central.

El Sr. César Galván opina que més val que entre tots marquem les línies de l'ús públic que no hàgim d'anar a darrera.

El Sr. Xavier Roget exposa que no es pretén augmentar el nombre de visitants, si no de distribuir-los cap a altres llocs i que al parc nacional de Cinque Terre, una zona molt deprimida, una bona planificació de l'ús públic ha portat millores en la conservació i en el desenvolupament dels municipis que el componen.

El Sr. Ramon Espinach manifesta que no s'ha de posar la conservació davant l'ús públic, ni al revés, especifica que estem parlant de planificació dels usos, no de potenciació, però si que cal aprofitar-los per a crear desenvolupament. Opina que el Coll d'Estenalles ha de ser una finestra cap el nord i que si no planifiquem, si no reflexionem, no podrem prendre decisions correctes. Creu que encara es pot incidir positivament en la zona nord, que és la que més preocupa, doncs el seu futur depèn en major mesura del parc.

5. Informacions diverses:

- Posada en marxa del pla de vigilància.
- Programa "Viu el Parc".
- Gestió del recurs tofoner.
- Itinerari adaptat a l'Obac.
- Projecte de pista forestal Coma d'en Vila – Matarrodona.

El Sr. Àngel Miño es refereix a la documentació adjunta, en què hi ha un resum del Pla de Vigilància i Prevenció d'Incendis. Continua informant de que s'està iniciant la quatorzena edició del programa cultural "Viu el Parc" de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, de que s'ha participat en la sol·licitud d'un projecte INTERREG 3a, liderat per l'"Asociación de municipios de Valdorba de Navarra", la Comunidad Autònoma de La Rioja, COFOGAR (Associació de silviculteurs de l'Haute-Garonne) i la Diputació de Barcelona amb el títol "MICOTUR", per a treballar en el sector tofoner com un recurs natural, productiu i turístic a estudiar al parc (recorda que actualment s'arrenden les finques de la Vall i de la Mata per a la recollida de tòfones), de que s'ha signat amb la Fundació Privada Mina d'Aigües de Terrassa per a la construcció d'un camí per a minusvàlids a l'Obac Vell.

El Sr. Ramon Espinach informa de l'Acord sobre la avaluació d'impacte ambiental del projecte de camí forestal de la coma d'en Vila a Matarrodona. Resumeix que les condicions addicionals que s'estableixen, i que s'han de contemplar fent una reforma del projecte, tracten de la construcció de murs de pedra en tres punts de terraplè, de revestiments de pedra en els passos d'aigua, de pavimentar tres revolts i d'establir els elements necessaris per a evitar la circulació de vehicles motoritzats. Així mateix, especifica que cal restaurar totes les zones alterades durant l'execució de les obres i que cal tramitar un nou projecte reformat, la qual cosa ja s'està realitzant.

6. Torn de paraules

El Sr. Salvador Vives comenta que la Federació Catalana d'Espeleologia va enviar una carta sobre uns canvis en la gestió de les coves de Mura i la resposta rebuda creu que va ser desmesurada. Aclareix que l'únic interès de la Federació va ser preservar les coves de Mura i en aquest sentit volia anar l'escrit, en el sentit de col·laborar.

El Sr. Ramon Espinach agraeix la col·laboració i explicita que la resposta volia ser respectuosa.

El Sr. Francesc Macià pregunta en quin estat administratiu es troba l'expedient de la pista de la Coma d'en Vila a Matarrodona.

El Sr. Ramon Espinach contesta que cal fer una contractació administrativa.

I no havent-hi més preguntes al torn de paraules, es dona per finalitzada la reunió de la Comissió Consultiva a les 20,30 h., moment en què el Centre Excursionista de Terrassa ofereix als assistents un refrigeri.